

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejeman velja: Za celo leto predplačan 15 gl., za pol leta 8 gl., za četrt leta 4 gl., za en mesec 1 gl. 40 kr.
V administraciji prejeman velja: Za celo leto 12 gl., za pol leta 6 gl., za četrt leta 3 gl., za en mesec 1 gl. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gl. 20 kr. več na leto.
Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema upravništvo in ekspedicijska v „Katoliški Tiskarni“, Vodnikove ulice št. 2.

Oznanila (inserati) se sprejemajo in velja tristoletna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvenredne nedelje in praznike, ob 1/8. uri popoldne.

Štev. 200.

V Ljubljani, v petek 2. septembra 1892.

Letnik XX.

Vabilo na naročbo.

S 1. septembrom pričenja se nova naročba, na katero uljudno vabimo p. n. občinstvo.

„SLOVENEK“

velja za ljubljanske naročnike v administraciji:

Vse leto 12 gl. | Četrt leta 3 gl.

Pol leta 6 „ | Jeden mesec 1 „

Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. na mesec.

Po pošti velja:

Vse leto 15 gl. | Četrt leta 4 gl. — kr.

Pol leta 8 „ | Jeden mesec 1 „ 40 „

Upravništvo „Slovenca“.

O katoliškem življenju.

(Govoril na 1. slov. katol. shodu dr. A. Jeglič, generalni vikarij in kanonik v Sarajevu.)

II.

1. To so pa te-le resnice: Ker se je človek svojevolično odtrgal od Boga, prelomivši Njegovo zapoved, ker vsled tega nikdar več sam od sebe svojega najvišjega namena v večnosti ne bi mogel doseči, poslal je neskončno usmiljeni Bog pomoč. Sam Sin Njegov, druga oseba v sv. Trojici, se je včlovečil, in Jezus Kristus, Bog in človek v eni božji osebi, je zadostil razžaljeni pravici božji s svojim življenjem in s svojo smrtjo.

Po smrti je vstal in šel v nebesa, na zemlji pa je ustanovil kraljestvo svoje, sv. katoliško cerkev. Njej je dal nalog, da v imenu samega Boga oznanjuje razodete resnice, da vse, kateri bodo verovali v Boga in Sina Njegovega, Jezusa Kristusa, prejme v to kraljestvo, stori deležne njegovih zaslug, jih z Bogom pomiri, da tako morejo zopet doseči svoj najvišji namen.

Temu kraljestvu je dal vidljive namestnike svoje, to je, papeža in škofe, katerim so duhovniki za pomočnike.

Kdor hoče svoj najvišji namen doseči, kdor se hoče zveličati, mora postati ud tega kraljestva; kdor je svojo krivdo zunaj tega kraljestva, zunaj katoliške cerkve, ta se zveličati ne more. Kdor je pa ud cerkve, ta mora pa verovati, kar je Bog razodel, spoštovati, kar je Bog zapovedal, in upotrebljavati sredstva za dobro življenje, to je, molitev in sv. zakramente, in sicer v otroški pokornosti, do papeža, škofov in njihovih pomočnikov, duhovnikov; drugače se zveličati ne more, za večnost je izgubljen.

To so resnice druge vrste. Kdo bi jih oporekati mogel? Moreš li dvomiti o tem, kar se piše o Napoleonu, o Lutru, o Karolu Velikem? Ne; ravno tako ne moreš najmanj pametno dvomiti o tem, kar učimo o Jezusu in o nalogi kraljestva Njegovega na zemlji, o nalogi in o sestavi sv. katoliške cerkve.

Vprašam le: Ali ni ona največja dobrotnica vseh ljudij in narodov? Odkod omika? znanost? umetnosti? Odkod šole? hiše za sirote, uboge, bolestnike? Kje so najplemenitejši ljudje, možje in žene vseh stoletij? Ali ne v katoliški cerkvi? In odkod vsa nesreča v družinah in državah? Kje je surovost, laž in obrekovanje? Kje brezbožnost? Ali ne tam, kjer se izpodbija katoliška cerkev in njen vpliv?

Pa kaj bi še več opisaval, vprašam samo: Ali je res, da je solnce na nebu? Ali je res, da se zemlja okoli solnce vrti? Ali je res, da imamo na zemlji pomlad in leto in jesen in zimo? Ali je res, da smo sedaj tu na tem vrtu zbrani? Kdo bi to oporekal? Ravno tako in še bolj resnično je, da je Jezus Sin živega Boga, da je katoliška cerkev Njegovo kraljestvo, da moramo vsi pokorni udje tega kraljestva biti, ker tako hoče Bog, in to tako oistro, da preti večno pogubljenje vsakemu, kdor iz lastne krivde v to kraljestvo ne vstopi, ali kdor se postavi ud tega kraljestva ne pokori popolnoma vsem njegovim naredbam.

Kar velja o posameznih, to velja tudi o družinah, posebno o družini, o občini, o državi, katerim je najvišje naloge, vravnati vse življenje, vse razmere, vse odnose na temelju večnih resnic, katere oznanjuje sv. katoliška cerkev, da povsod vlada in kraljuje Bog po Jezusu, Gospodu in Zveličarju našem.

2. Kaj pa iz tega sledi za vse naše življenje?

a) Najprej se moramo prav srčno zahvaliti Bogu, da smo v katoliški cerkvi, v jedinem kraljestvu resnice, rojeni; to je največja milost, ki nam jo je Bog dati mogel.

b) Verujmo vse, kar nam sv. cerkev kot od Boga razodeti nauk verovati zapoveduje. Kar ona uči, vse to je čista, neopovrgljiva resnica, če tudi vsega natanko razumeti ne moremo. Ako učeni ljudje mnogo znajo, česar ti ne bi mogel dobro in bistro razumeti, no, mislim, da tudi Bog more kaj vedeti, česar vsi učenjaki popolnoma pregledati nikoli ne bodo mogli; vsaj je neskončni razum božji gotovo večji, kakor pa razum vseh ljudij skupaj.

Pa tudi nikoli ne verujte, da bi bilo znanstvo kedaj verskim resnicam protivno. Vera nobenemu ne brani, vse znanstvene stroke obdelovati, ona želi, da to prav temeljito delamo. Ali pomislite, kako je naš razum slab, posebno v pogledu na najbolj vzvišene, pa tudi najbolj važne resnice o Bogu, in katere se večnosti tičejo. Slab je naš razum, pravim, posebno če ga še strast potemnjuje; pa zato kaj lahko od resnice zabrede. Ali nas ne uči to prežalostna povest vseh časov? Nasproti se pa še nikoli ni dokazalo krivo, karkoli je sv. cerkev učila, ali pokazalo se je krivo vse, karkoli je cerkev zavrgla. Glejmo torej tudi v posvetnih vedah na sv. vero in znajmo, da smo na krivem potu, če smo prišli do zaključka verski resnici protivnega. Vrnimo se in preiskujmo iznova. To ni sramota! Ali so kažipoti ob cesti popotniku sramota?

Prav posebno radi verujmo v Gospoda Jezusa, v sv. Rešnjem Telesu; — oh, to je čudo nerazumljive ljubezni, modrosti in mogočnosti božje. Človeška narava hoče, da ima svojega Boga blizu, ona hoče vedeti ravno, kje da Ga more najti, — tej neizkorenljivi želji je dobri Jezus ustregel, pa tudi ljubezni, da bi bil zmiraj pri nas, pa zato je med nami v podobah kruha. Verujmo v to prav radi, prav živo; oh, radi hodimo k Njemu, da Mu se poklonimo in Mu svojo vročo ljubezen izpovemo. To pa zato, ker ima mnogo nesrečnih ljudij, ki o Bogu morebiti še govoré, ali ki za Jezusa ne marajo ter so od Njega odpadli in Ga sovražijo, in katerim je ravno ta resnica velik kamen izpodtike! Oh, ne vedó, kaj ljubezen premore!

c) Bodimo pokorni svojim cerkvenim poglavarjem, škofom in papežu, vsaj so nam oni od samega

Boga dani voditelji in učitelji. Ne samo, da se odlikujejo s svojim znanjem, s svojim izkustvom, s svojim plemenitim življenjem, oni imajo tudi posebno pomoč božjo, da nas morejo prav voditi, kakor je za našo časno in večno korist.

Bodimo jim pokorni tudi takrat, kadar nas oni poučujejo v političnih zadevah, katere se morajo vravnati po krščanskih načelih in katere so dandanes v tesni zvezi s sv. vero. Ako ne škofom, komu pa bomo pokorni? Ali morebiti ljudem, ki so sami v vsem svojem življenju nezvesti Bogu in Jezusu, in ki tudi svojo učenost in svojo veljavo zlorabijo v to, da bi od Boga in Jezusa odtrgali tudi nas? Ali morebiti možem, ki hočejo in vse sile v to naprezajo, da bi iz države in občine, šole in družine, trgovanja, obrtnije in kmetijstva in sploh iz vsega našega življenja Boga in Jezusa popolnoma iztisnili, kakor da Bog tukaj nobene pravice nima?

Katoliški, slovenski možje! Cerkev in v nji papež pa škofje, to so nam od Boga dani vodniki, pa zato jih podpirajmo v vsem, za kar si oni prizadevajo. Vsaj se oni boré za pravice božje in Gospoda Jezusa proti nesrečnim odpornikom zoper Boga, kakor se je nekdanj boril sv. Mihael proti Luciferu, prvemu nesrečnemu odporniku.

Zato, katoliški možje, sumljivi naj vam bodo ljudje, ki ne spoštujejo papeža in škofov, ki tako radi presoajo in obsojajo njihove naredbe in poučevanja, ki tako radi kake človeške slabosti njihove raznašajo, ki skušajo tudi nas zoper njih nahujskati. Oh, bezite od takih ljudij, ne trpite jih med seboj, in naj ne bo v vaši hiši take knjige ali takega časopisa. Kaj bi vi želeli od vaših otrok, ako bi kdo prišel, pa bi jih skušal proti vam nahujskati, pa bi vas zato pred otroki črnil, vaše zapovedi presojal in se iz njih norčeval?

d) Obdržavajmo ne samo zapovedi božje, ampak tudi zapovedi cerkvene o sv. maši, o postu, o izpovedi in sv. obhajilu. Bodimo možje! Ne sramujmo se teh svojih dolžnosti, katere nam cerkev v imenu božjem nalaga. Kdor ne sluša cerkve, Boga ne sluša! Zahtevajte od vaše družine, da spoštuje cerkvene zapovedi; zahtevajte od vaših občin, zahtevajte od države, naj v svojih postavah pazi na spoštovanje cerkvenih zapovedi. In če pride kak gospod iz mesta k vam, ali morebiti med vami prebiva, pa bi bil rad vaš župan, vaš poslanec, učenik vaših otrok, možje, pogledajte in povprašajte ga, ali hodi v nedeljah in praznikih k sv. maši, ali se posti postne dni, ali prejema sv. zakramente vsaj enkrat v letu? Če tega ne stori, ne dajte mu svojega zaupanja, pa naj vam zlate gore obeta! Ta mož ni zvest Bogu, Boga se ne boji, kako bi mu mogli zaupati, da bo nesebično in tako, kakor Bog hoče, za vas delal. Znajte, kar vaš zastopnik proti Bogu greši, ako n. pr. glasuje za brezkonfesijonelne šole, zoper cerkvene pravice, ako v občini pijanstvo, ponočevanje, pohujšanje trpi, morebiti proti cerkvi ruje itd., itd., to bo Bog vam vračunal, vsaj ste ga vi odbráli, in kar dela, v vašem imenu dela.

Kaj vam pa pomagajo zlate gore, ako se Bogu zamerite? Posamezne Bog kaznuje tukaj ali pa v večnosti; občine, države in narode pa kaznuje tukaj na svetu, ker v večnosti jih ne more. O, koliko narodov je že poginilo! In dandanes? Ali nam ne preti največje siromaštvo? Ali nam ne grozi najhujša prekucija? Ali nismo vsak dan v strahu od strašnih vojsk? Ali nas ne tlačijo neznosljivi troški

oboroženega miru? To so početki! Kaj pa bo, ko vse to na nas navali? Pomor in grozote, kakoršnih svet še ni videl! In vse to pravična, zaslužena kazen za odpad od Boga.

Katoliški možje! zavedimo se! Kdo je kakor Bog? kdo bo nad nami gospodoval razun Boga? In komu hočemo služiti razun Bogu? Zato podpirajmo vse, kar vtrjuje med nami pravice božje! Stopimo v katoliške družbe, bratovščine; posebno priporočam katoliško politično društvo in tretji red sv. Frančiška. Naj nam nadevajo priimke, da smo klečeplazci, da smo z vrvice prevezani. Zaničevanje je dober kup — saj so Kristusa celo Belzebuba imenovali! Ali, nikakor nam ni slobodno, da proti Bogu vstanemo.

e) H koncu samo eno vprašanje. Zakaj pa sem v vsem govoru tako povdarjal gospodstvo božje in našo popolno odvisnost v Bogu in našo dolžnost prizadevati se, da se edino po volji božji, kakor jo oznanja sv. katoliška cerkev, vpravna naše življenje, življenje naših občin, življenje naših držav?

Zato, da pokažem kako nesmiselno je svobodoumstvo, kako nesmislen liberalizem zahtevajoč vsestransko svobodo in nezavisnost v misli, govoru, pisanju in življenju? Kaj ne, ako je Bog stvarnik neba in zemlje, ako cerkev katoliška po njegovi volji tisto kraljestvo, v katero stopiti, in v katerem zvesto živeti moramo vsi, ako hočemo spolniti svojo nalogo na zemlji, potem mi druge svobode ne poznamo, kakor to, da moremo slobodno živeti po zapovedih božjih in cerkvenih, da moremo svobodno mladino odrejevati po naukih svete katoliške cerkve, da se občine in države v vsem upravljajo po načelih ravno te cerkve, da moremo svobodno kakor pravi katoličani živeti in umreti.

Druge svobode na svetu ni; kdor drugo oznanja, to je lažnjiv apostel. Katoliški možje! vidite, ako mi delamo za katoliške postave v državi in v občini, ako hočemo katoliške šole in družine, to mi ne delamo za svoje gospodstvo in za svojo oblast, ampak za božje gospodstvo in za božjo oblast. Ako mi zahtevamo, da vsi spolnujete zapovedi božje in cerkvene, da hodite k sveti maši, da posvečujete nedelje in praznike, da prejemate sv. zakramente, da podpirate katoliške stvari: časnike, knjige, društva, bratovščine, to mi zopet ne delamo za svoje gospodstvo, ampak za gospodstvo božje in za njegove pravice. Ako spodbijamo protikatoliške težnje, vas svarimo v cerkvi, v prijateljskem društvu, po časnikih in knjigah, da se varujete krivih prerokov, da se ne podajate ljudem brezbožnim, da ne berite njihovih časopisov, da jih ne izbirajte za svoje zastopnike, naj tudi pridejo k vam v ovčji obleki, to zopet ne delamo za sebe, ampak za Boga in za vas! Katoliški možje! ne čudite se, ako v tej borbi pade včasih ostra beseda, ako se dobro pritisne z uma bistrim mečem! Vidite, to ima hudobnih ljudi, ki se prepričati nočejo, ki kar svojo trobijo, ki svete resnice in naše besede prevračajo, ki zasmehujejo in zasramujejo naše svetinje, pa kako bi nam duša mogla mirna ostati, da nam ne vzkipi opravičena jeza na take strastne zapeljivce in protivnike božje. Kaj pa ti storiš, če otroku tvoje dobre besede nič ne koristijo? Vzameš šibo in dobro ga nabiješ — in prav storiš. In če lažnjivi apostelni za lepe besede ne marajo, potrebno je malo bolje pritisniti.

In na zadnje, katoliški možje! v največjo čast si štejmo, da moremo govoriti in delati kakor katoličani! ponosni bodimo, da moremo v vsem služiti Bogu! prizadevajmo se, da v srcu našem, v družini naši, v šoli naši, v občini naši, v državi naši vlada in gospoduje edino Bog po Jezusu Kristusu Gospodu Našem. (Dolgotrajno odobravanje.)

Posvetovanja v odsekih.

I. odsek: Šola.

(Dalje.)

K tretji točki nasvetovane resolucije o šoli se ne oglasi nihče in je bila soglasno sprejeta.

Pač pa se je burna in deloma zelo ostra debata unela o četrti točki, ki govori o ustanovitvi slovenskega katoliškega učiteljskega semenišča, oziroma učiteljskega v Ljubljani, s pomočjo družbe svetega Cirila in Metoda.

Preč. g. vodja Toma Zupan se oglasi k tej točki ter vpraša, v katerem smislu hoče govornik, ki bode imel v slovesnem shodu poročati o šolskem vprašanju, priporočati to točko resolucije. Ker govornik na to vprašanje ne more dobiti pravega odgovora, pojasnjuje svoje stališče v tem vprašanju ter se izreče za ustanovitev samostalnega slovenskega

katoliškega učiteljskega. Utemeljuje ta svoj predlog sklicujoč se č. g. vodja na nemško katoliško šolsko društvo na Dunaju, koje je osnovano na podlagi farnih skupščin. Kolikor pozna govornik mišljenje vodstva družbe sv. Cirila in Metoda, bilo bi le-to drage volje pripravljeno privoliti, da se družbina pravila v tom smislu preuredi. Govornik poudarja, da nam nedostaja dobrih slovenskih učiteljskih moči zlasti ob periferiji ne, a da se temu odpomore, naj se ustanovi slovensko katoliško učiteljske. Kolikor govornik pozna radodarnost slovenskega ljudstva, bode se le-to radostno odzvalo pozivu za ustanovitev slovenskega katoliškega učiteljskega ter v to svrhu radovoljno pripomoglo z raznimi prispevki.

Ker je ura bila že pozna in je v isti dvorani, v kateri se je vršilo naše posvetovanje, bila napovedana od 11. do 1. ure seja odseka „Narodna organizacija“, pretrga predsednik, preč. gosp. Karol Klun posvetovanje ter napove, da se nadaljuje ob 2. uri popoldne.

Popoldne govori prvi vč. g. dr. J. Pavlica proti ustanovitvi učiteljskega in za ustanovitev učiteljskega semenišča. Zadnji govornik, ki je govoril predpopoldnem, izrekel se je za ustanovitev učiteljske pripravnice, češ, da tako dobimo več učiteljev. A ni se samo ozirati na število učiteljev, marveč v prvi vrsti na njih značaj in kakovost. Na to se mora obračati skrb katoliškega shoda. Vprašanje je, kaj nam je v tem oziru bolj koristno: ali pripravnica ali učiteljsko semenišče. Namen, ki ga moramo imeti, da se pa doseči le s pomočjo učiteljskega semenišča, kjer se skrbi ne le za zunanjo, marveč i za notranjo pravo krščansko odgojo gojencev, kar se o pripravnicah ne more reči. Da si odgojimo dobrega učiteljskega osebja, zato tedaj treba učiteljskega semenišča, ki se dá tudi mnogo preje in lažje doseči, nego učiteljske. Pa tudi učitelji sami želé si takega semenišča, kjer je preskrbljeno za učiteljske pripravnike i gledé stanovanja, hrane itd.

Radostno pa pozdravlja dr. J. Pavlica misel preč. g. vodje T. Zupana, naj se družba svetega Cirila in Metoda po vzgledu dunajske katoliške šolske družbe preosnuje na podlagi farnih podružnic. A v to svrhu treba je najprej pridobiti si naklonjenost naših vladik. (Odobravanje.) A to je težka stvar; odvisno je potem namreč največ od dotičnih župnikov in njih dobre volje. Govornik vpraša potem, ali društvo uživa že take simpatije, ter reče odločno, da: Ne! Poudarja, da vladike pri sedanjih razmerah ne morejo imeti zaupanja do družbe, in v dokaz temu navaja nekatere dogodke pri podružničnih veselicah, kjer se je neki čez polnoči plesalo in na postni dan uživalo mesena jedila! (Klici: Temu ni družba kriva!) H koncu povdarja govornik, da treba odstraniti ono nezaupljivost mil. vladik do družbe, treba zabranjevati vse netaktnosti, ker bo le potem mogoče osnovati farne podružnice. Zato se obrača govornik do č. g. T. Zupana, voditelja družbe sv. Cirila in Metoda, kojega uljudnost je obče znana, naj skrbi, da si družba pridobi popolno zaupanje naših vladik in duhovščine, ter potem preosnuje na farne podružnice. (Ploskanje.)

Č. g. kurat in arhivar A. Koblar gorko priporoča družbo sv. Cirila in Metoda in zato predlaga, naj se družba splošne priporoča in izpusté v nasvetovani resoluciji besede „v ta namen“.

Omenja žalostnih razmer na naših mejah in povdarja, kolikega pomena je tam naša šolska družba. (Dalje sledi.)

6. odsek: Za narodno organizacijo.

Odsek za narodno organizacijo je zboroval od 11. ure do 1. ure v dvorani „Rokodelskega doma“. Predsedoval je g. kanonik dr. J. Križanič, podpredsednika gg. dr. Anton Gregorčič in dekan Josip Kompare. Zapisnikar gospod dr. Josip Lesar.

Predsednik pozdravi navzoče in imenuje kot reditelje gg. profesorja Antona Kržiča, župniškega upravitelja Matijo Pintarja in mestnega kapelana Fr. Treiberja. Udeležba pri tej sekciji bila je zelo številna.

Najpoprej povzame besedo glavni poročevalec g. dr. J. Šušteršič, kateri ognjevit in temeljito priporoča od pripravljalega odbora nasvetovane resolucije v šestej sekciji: „Katoliška narodna organizacija“. Poročilo bilo je vsprejeto z burno pohvalo.

Gospod predsednik otvori na to gledé poročila

splošno debato, pri kateri se pa nihče ne oglasi k besedi ter se prestopi v podrobno debato.

Gospod poročevalec prečita prvo resolucijo ter predlaga, da naj se ta resolucija sprejme, kakor jo je predložil ter odobril pripravljalni odbor.

K besedi se oglasi veleč. g. dr. Anton Gregorčič. Omenja, da se združujejo z dobrimi nasveti ne le Slovenci v osredju, marveč tudi o periferiji. Omenja, da podlaga vsakemu dobremu delu mora biti podlaga trdna, in ta je sveta vera. Težek boj imamo za svoj obstanek in edinost je brezpozorno potrebna, da dosežemo svoje pravice, a žal, da se i v nas pogreša sloga. Kaj pa je vzrok? Katera pot bi nas zjediniła? Govornik se ozira v zlasti na goriške razmere. On meni, da na Goriškem ni načelne razlike in meni, da so le sredstva različna, da se pride do narodnega napredka. On misli, da ni opazil, da bi bil kdo vedoma, načeloma trosil nasprotna, liberalna načela. Ločimo se v presojevanju naših narodnih razmer in gledé taktike. Morda ima recimo društvo kako slabost in takoj menijo nekateri, da naj se vse uniči. Vse proč, vsa društva, vsi listi, vse osebe, a kaj potem. Pomislite na pregovor: „Das Bessere ist der Feind des Guten.“ On je mnenja, da je sloga mogoča (Ugovor), ako se vsi Slovenci združimo v načelnih stvareh ter se dobrohotno presojujemo v ljubezni in prizanesljivosti. Skušajmo torej dobro ohraniti in vedno izboljševati, a slabosti odстранjujmo. Treba je še, da se zjedimo, pozabimo preteklih dogodkov. Držimo se besed: „Unitas in necessariis“ v načelih, verskih resnicah, „in dubiis libertas in omnibus charitas“. Ljubezen je prva podlaga edinosti.

Gospod dr. Josip Pavlica se oglasi dalje k besedi ter meni, da je naš celokupen narod edin, da ni razpora in če se je kdo odstranil celokupnosti naroda ter zapustil stara načela, da mi nismo krivi, in če smo opozarjali na napake, je bila dolžnost. Gospod dr. Gregorčič je omenil vrta in vrtarja. A če hoče imeti vrtar lep vrt, mora ruvati plevel, a ne metati kamenja na vrtarja. Omenja, da je mnogim ljubezen le fraza in ljubezen nam ne more prepovedati, resnico oznanjevati. (Burna pohvala.)

Gledé pozabljivosti je pripravljen, vse pozabiti, kakor tudi dr. Mahnič, a nasprotniki niso taki, ter opozori na neki list, kateri že več let pretresa eno in isto. Preprič bode hitro končan, če sprejememo program katoliškega shoda, kajti kričači niso še narod. Žal, da imamo prav malo značajev, in mnogi v odločilnem trenutku odpadejo.

Predlaga dostavek: Katoliški shod odbiva od sebe neosnovano očitaje, da je njegov program kriv razkola na Slovenskem. (Burna pohvala.)

Na to nastopi g. F. Gabršček, vrednik „N. Soče“ ter stavi premembo gledé na načelo o ravnopravnosti, in sicer tako: „V šoli in uradu, bodi si v državnem, avtonomnem ali cerkvenem, bodi si v javnem življenju sploh“.

Da bodedo, vsaj jedenkrat, sami gospodarji na svojej zemlji, treba nam povsodi res prave ravnopravnosti, da nas bodo na našej zemlji vsaj tako spoštovali, kakor se spoštuje tujec.

Gosp. župnik Puc se nadalje oglasi k besedi ter predlaga premembo gledé obžalovanja krivic, v zlasti onih, ki se godé slovenskim manjšinam.

Gosp. Peter Bohinjec, kapelan z Vrhnike, poleg besed „šola in urad“ želi, da se sprejme še cerkev.

Gosp. dr. Pavlica je proti temu, kajti področje cerkveno pripada višji cerkveni oblasti.

Gosp. Peter Bohinjec odločno odklanja kako očitaje.

Nato govori še gosp. dr. J. Šušteršič kot glavni poročevalec ter noče govoriti o goriških razmerah, o katerih se je deloma vnela ostra debata, a govoriti hoče o nekem drugem razkolu, o kranjskem narodnem razporu. Tudi tukaj, pravi gospod govornik, so, kateri govorijo, da ta preprič ni načelen, ne potreben, iz trte izvit, a govornik povdarja, da je tudi na Kranjskem načelno nasprotje. Je stranka, za katero stoji masa naroda, se drži starega gesla, starih verskih resnic, a druga to vse taji. Sklicuje se na sv. Očeta, kateri je zavrzel načela liberalne stranke. Nam je vzor Kristus. Ali priznate oportuniteto? Ali je Kristus delal kompromisa? Poklone svetnim mogotcem? Ali objel skrunilce tempeljna? Vzel je bič in jih izgnal. In vendar nihče ne upa reči, da Kristus ni oznanjeval nauka ljubezni. So naši narodnjaki, ki tudi trdijo, da so verniki, a so le v besedi, ne pa v dejanju.

Mi pa hočemo biti v dejanju, kajti po sadu in dejanju jih bode spoznali. Odločno smo proti vsakemu indifrentizmu, katerega obsojuje i sveta stolica tako odločno. Govornik dokazuje, da je naša napredna stranka res liberalna, iz snovanja katoliškega društva, ker niso hoteli, da bi se bilo društvo imenovalo katoliško in tudi v pravila svojega društva ni prevzela niti najmanjše besede o sv. veri. Prvi sklep tega društva je bil, da so popolnoma zadovoljni s sedanjimi šolskimi zakoni. Nato je prišlo do razpora. V deželnem zboru so osnovali dve stranki. Prišlo je ob priliki nekega glasovanja gledé nedolžne resolucije o verski šoli, a so odšli liberalci iz dvorane, in vendar so voljeni na podlagi katoliškega narodnega programa, a blatiijo pa vedno katoliške moze. Konečno prosi v imenu vsega odbora, da z veseljem sprejmejo vse resolucije, kateri se v resnici vrnejo k našim načelom. Vspeli ima le odločno postopanje. Ves govor je bil sprejet skoro stavek za stavkom z burnim odobravanjem navzočih zborovalcev.

Konečno zagovarja resolucije pripravljalnega odseka.

Gospod predsednik dá na glasovanje razne nasvetovane poprave. Sprejmo se nasviti g. dr. Pavlice in pa g. župnika Puca. (Konec sledi.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 2. septembra.

Notranje dežele.

Staročehi. „Moravska Orlice“ je objavila jako pomenljiv članek o političnem stališču moravskih Staročehov. Ta stranka ni bila nikdar vladna stranka. Dokler je bila prejšnja državnozborna desnica, so moravski Čehi se je držali, da so z njeno pomočjo kaj dosegli za Moravce. Prostovoljno grof Taafe ni izpolnil Moravcem nobene želje. Vsled zmage Mladočehov se je pa približal nemški levici. Prišlo je do nove koalicije, kateri so se konservativci pridružili, da popolnoma ne zmagajo nemški liberalci in ne dobé Poljakov na svojo stran, kar se je konservativcem tudi posrečilo. Mladočehski radikalizem je pa pripomogel, da se je položaj nemških liberalcev vedno zboljšal in je naposled odstopil celó Pražak. Pražakovo ministirovanje je bilo nekako jamstvo, da vlada ne misli popolnoma prezirati zahtev naroda češkega. Po odstopu Pražakovem je to jamstvo zginjilo in sedaj se pač nikakor ne more govoriti, da bi moravski Staročehi bili vladna stranka. Odločno se bodo ustavljali vladi, ko bi hotela krati pravice češkega naroda. Postopanje Staročehov bode seveda drugačno, kakor je postopanje Mladočehov. Prvi ne bodo iskali nobene opore zunaj naše države in tudi ne bodo z zlovoljnostjo delali proti vzvišenemu glavarju države. Zaveznikov tudi ne bodo odganjali. Z resno in dostojno taktiko si bodo prizadevali prepričati zaveznike in merodajne kroge, da je v interesu Avstrije, če se ne prezirajo želje naroda češkega.

Moravsko. Vlada je baje razveljavila prepoved trebiškega okrajnega glavarstva, da se ne sme pobirati za češko dijaško društvo „Radhost“. Dne 8. t. m. dijaki v Brnu prirede veliko slavnost v korist tega društva. Nemci so hoteli nabiranje za to društvo na Moravskem s tem preprečiti, češ, da se delokrog tega društva raztega le na Češko.

Bosna in Hercegovina. Letošnjo jesen se osnujejo štiri nove bosensko-hercegovinske pešstotnije. Hkratu se pa bodo osnovali tudi štirje batalijonski štabi, tako, da bode ta zanesprej Bosna in Hercegovina imeli dvanaest batalijonov. Štirje batalijoni se pa pozneje osnujejo. Čez pet let bode organizacija bosenskih čet dovršena. Tedaj bode v okupovanih deželah 16 batalijonov, ki bodo sestavljali posebno peš-divizijo. Tedaj bodo vsi batalijoni imeli po štiri stotnije. Sedaj pa imajo nekateri le po tri. Tudi letošnje vaje kažejo, da so Bošnjaki dobri vojaki in so se tudi sprijaznili s sedanjim položajem.

Vnanje države.

Bolgarija in Rusija. „Svoboda“ je priobčila neko pismo Jakobsonovo, ki se tiče ruskih potnih listov, kateri so se dali bolgarskim roparjem. „Novoje Vremja“ je trdilo, da ti potni listi, katere je priobčila „Svoboda“, niso napravljeni v navadni obliki in torej ničesa ne dokazujejo. Jakobson v svojem pismu objavlja izveček iz tajne okrožnice azijskega departementa, s katero se imetelji teh potnih listov priporočajo cesarskim ruskim oblastvom, da jih podpirajo ker delujejo v carski službi in so si že pridobili zasluge. Iz tega Jakobson sklepa, da se roparji imeli uradni palog, da naj pomore kneza in ministre.

Srbija. Kakor „Odjek“ vé povedati, izjavil se je jeden liberalnih vodij, da liberalna vlada ne bode odstopila, tudi če bi propala pri volitvah. Po drugih poročilih bi pa sedanji ministerki predsednik Avakumovič pač odstopil, ali Ristič je pa odločno proti temu, da bi se zopet poklicala radikalna vlada. To bode skušal tudi s silo preprečiti. Radikalci so

pa že jako razburjeni in njih listi dajo razumeti, da bodo zahtevali, naj odstopita sedanja regenta, če dobé pri volitvah večino. Neugodno za radikalce je, ker so baš kmetje, ki so njih najboljši pristaši, veliko davka na dolgu. V Srbiji ravno tako kakor na Ogerskem ne sme nikdo voliti, kdor je še kaj davka dolžan. Mnogi radikalci potemtakem ne bodo smeli voliti. V nedeljo je velik shod radikalne stranke v Aleksineu. Na tem shodu se bode baje razgovarjalo tudi o tem, če bi ne bilo umestno, da se vodstvo stranke prepusti Katiću, ki je bolj priljubljen prebivalstvu nego Pašić.

Rusija. Vojni minister Vanovski je prepoval, da se pri ruskih vojaških okrajih ne smejo Poljaki in židje rabiti za pisarje. Prigodilo se je že, da so se izdali mobilizacijski načrti. Vsled tega ukaza se je že več pisarjev odpustilo iz službe.

Rusija in Turčija. Večkrat se je govorilo, da bode odpoklican ruski veleposlanik v Carigradu Nelidov. Kakor se kaže, se bode sedaj to vresničilo. V Peterburgu neso nič prav zadovoljni z vspehi njegovega delovanja. Rusi zgubljajo v Carigradu vidno vpliv, če tudi jih z vsemi silami podpira Francija. Novi veleposlanik bode nekda državni svetnik Šiškin, kateri sedaj, ko je Giers na dopustu, vodi rusko ministerstvo vnanjih stvari.

Francija. Tudi generalni svet v vasauskem departementu se je izrekel, da naj bi se v šolskih prostorih dovoli pouk verouka.

Anglija. Radikalec Labouchere v svojem listu surovo napada Gladstone-a in kraljico, ker ga nista poklicala v ministerstvo. Očita jima, da nista ustavno postopala. Drugi radikalec, Stamfield, tudi v nekem listu napada Gladstone-a, ker je njega prezrl pri sestavi vlade. Kakor kaže, bode Gladstone imel velike težave z radikalno frakcijo.

Maroko. Poročilo, da je vstaje konec, je prihajalo od vladne strani, ali se ne potrjuje. Vladne čete so res zmagale ali vendar vstanikov neso tako razpršile. Vstaši imajo baje celo več vjetih, nego vladne čete. Uporniki se zopet zbirajo, da napadejo vladno vojsko. Položaj v Tangeru je še vedno jako kritičen.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 2. septembra.

(Prevzvišeni gospod knezoškof lavantinski) dr. Mihael Napotnik povrnilo so se večeraj opoldne z brzovlakom v Maribor. Na kolodvor spremili so jih prevz. g. knezoškof ljubljanski. Na kolodvoru pa so se jim še jedenkrat poklonili mil. g. stolni prošt dr. L. Klofutar, generalni vikarij vrhbosanski g. dr. Anton Jeglič, prelat dr. J. Kulavie in predsednik I. slov. katol. shoda vodja Fr. Povše. Istodobno odhajal je tudi Gregor Einspieler z mnogimi koroškimi gosti, in drž. poslanec dr. pl. Fuchs, ki so se prespoštljivo poslovili od obeh cerkvenih knezov. O drž. poslancu pl. Fuchs bode opomnjeno, da je oče praunikov prvobornika za katoliško zavest v tem stoletju na Nemškem, slavnega Görres-a.

(Osebnosti.) Naš rojak g. Jos. Apth, profesor na deželni veliki realki v Novem Jičinu, je imenovan glavnim učiteljem na učiteljskem v Celovcu. — Računski oficijal g. Anton Walland je imenovan pristavom pomočnih uradov dež. sodišča v Ljubljani z naslovom „vodje“. — V sredo je v Krškem nagloma umrl vojaški zdravnik gosp. A. Veselý.

(Prvi slovenski katoliški shod) Kakor izvemo od pripravljalnega odbora, izdalo se je okolu 2000 vstopnic, mej temi jih je bilo okrog 300 za ženske. Zastopani so bili razni stanovi. Duhovnikov je bilo z bogoslovci vred vseh skupaj 456, kakor je razvidno iz zapisnika tega shoda. — Včeraj so došli še brzovjavni pozdravi iz Sežane, Ajdovščine in od grofa Sylva-Tarouca, ki brzojavlja iz Brnce: „Z najudanejšimi željami pozdravljam slovenski katoliški shod, katerega se osebno ne morem vdeležiti. Bog blagoslovi in pospešuj Vaša dela.“

(Razsvetljavo oken) so priredili med zborovanjem slovenskega katol. shoda prva dva večera stanovalci v obližju starega strelišča, koder je bilo najživahnejše gibanje. Mej drugimi se je še posebno odlikovala na višini stoječa hiša tovarnarja, dasi ni katolik. V sredo večer mej banketom je bilo pročelje starega strelišča divno razsvetljeno z lučicami v narodnih barvah.

(O nasledniku deželnega predsednika) gospoda barona Winklerja piše poljski „Ozas“ nastopno: „Nadeja, da bode grof Taafe povodom imenovanja naslednika baronu Winklerju zopet krenil na levo, je neosnovana, ker so slovenski poslanci podpora vladi v državnem zboru. V obče je pa sedaj pozicija „Slovencev na Kranjskem jako utrjena“.

(Iz Cirknice) se nam piše: Solučni dnevi avgusta so kaj ugodno vplivali na odtok našega „Jezera“, na bolj vzvišenih prostorih so že začeli kositi jezersko travo. V malo dneh, upamo, se prikaže ribniški kamen in potem začne se pri odtoku vode v podzemeljske požiralnike veliki ribji lov. Suho vreme pa je nam tudi ugajalo, da se ni razširjala vročinska bolezen v Cirknici in v Dolenji Vasi, ampak pojenjuje. Strah pred boleznijo je zgubilo tudi že vojaštvo. Kakor so dne 19. avgusta t. l. topničarji s strahom pred vročino dirjali skozi našo Cirknico, vidimo danes mnogo častnikov, ki so prišli si ogledat planoto cirkniškega jezera, brez vse skrbi hladit se pod starodavno košato lipo našega trga, katera stoji že mnogo let, hudim viharjem neupognena. Sicer pa posebno huda epidemija ni mogla biti, ker meseca avgusta v trgu cirkniškem ni nobeden umrl za vročnico, le v Dolenji Vasi sta tega meseca umrla dva fanta za to boleznijo, katerih eden je že v zadnjem stadiju jetečen prišel teden pred smrtjo iz Trsta domov v domačo zemljo počivat. Upamo, da se kmalu tudi uradno prekliče naša epidemija in bomo koncem meseca septembra lahko imeli tako željno pričakovano birmovanje v Cirknici. Iz Postojne pa slišimo pogostokrat grmenje topov, da se kar Javornik potresa, kakor da bi se bližal nam hudi Turek.

(Katoliška družba) ima v torek, 6. septembra, zadnjikrat za letos na Rožniku sv. mašo za društvenike z navadnim darovanjem ob polu 6. uri zjutraj.

(Zdravstveno stanje v Ljubljani) od 21. do 27. avgusta: Novorojencev je bilo 17, umrlo je 20 oseb; med umrlimi je bilo 8 tujcev, 10 v zavodih. Zbolelo je 20 oseb.

(Laškega vina) je v tržaških skladiščih in na Reki blizu 150.000 hektolitrov.

(V zdravilišče na Bledu) dospelo je do 26. avgusta 1043 topličarjev. Zadnji teden so med drugimi gosti na Bledu Ladisl. vitez Ozojovski državni poslanec; ruski podadmiral Libačov; baronka Surta-Skertecz iz Zagreba in Alfens pl. Pavić, namestniški podpredsednik iz Zadra.

(Nova vojaška knjiga.) Računski šikovnik v domačem polku, g. Fr. Juva ne, založil in izdal je ravnokar na svetlo knjigo: „Alphabetisches Sachregister über die Bestimmungen der Wehrvorschriften. I. II. u. III. Theil.“ Namen knjig: (tiskana v Kleinmayr & Bambergovi tiskarni) je, omogočiti naglo in sigurno poiskanje vseh v armadnih propisih, nanaajočih se na drobne določbe.

(Mestna hranilnica ljubljanska.) Meseca avgusta vložilo je v mestno hranilnico ljubljansko 472 strank 131.649,38 glid., vzdignilo pa 328 strank 128.112,34 glid.

(Moška in ženska podružnica družbe sv. Cirila in Metoda v Kamniku) priredita v nedeljo dne 4. septembra t. l. v prostorih narodne čitalnice veselico. Vspored: 1. Prvikrat: Ženski jok. Igra v jednom dejanju. — Po francoski „Les femmes qui pleurent“, par Siraudin & Thiboust, poslovenil Val. Mandelc. 2. Deklamacija. 3. Dobro jutro. Veseloigra s petjem v dveh dejanjih. — Poslovenjena iz češkega. 4. Prosta zabava. — Vstopnina za ude 20 kr., za neude 40 kr. Začetek ob pol 8. uri zvečer. K tej veselici vabita najljubšeje

odbor

moške in ženske podružnice.

(Desetletnica blagoslovenja zastave) praznuje delalsko podporno društvo v Trstu v nedeljo dne 4. septembra 1892. Vspored slavnosti: I. Ob 7½ uri zjutraj zberó se odborniki in udje v prostorih društva, via Molin piccolo št. 1. Od tod odidejo z godbo, društveno zastavo in odborom na čelu v cerkev sv. Antona, novega, kjer jih pričakuje v svečanih oblekah družabnice. Ob 8. uri točno začne slavnostna sveta maša pri kateri bode pelo „Slovansko pevsko društvo“ novo skladbo. Po sv. maši vrnejo se udje z odborom, spremljevani z godbo, istim potem v društvene prostore poslati zastavo — in se razidejo. II. ob 6. uri popoldne bode v okinčanem vrtu „Mondo Nuovo“ slavnostna veselica, pri kateri bodo sodelovali pevkinje in pevci „Slovanskega pevskega društva“ in godba. Palili se bodo sijajni umeteljni ognji. Na kegljišču se bode igralo za dobitke. Ustopnina k veselici je 20 nvč. za odraslo osebo in 10 nvč. za otroke od 10. do 14. leta. Družabniki in družabnice morajo ta dan nositi društveno znamenje. Na red pazijo za to postavljeni nadzorniki. Vstopnice k veselici dobivajo se pri g. Antonu Zitku, via Stadion 1 in v društveni pisarni. Vspored veselice: 1. D. Jenko: „Naprejši“, godba. 2. G. Eisenhut:

„Večer na Savi“, godba. 3. Ivan pl. Zajc: „Jurišičeva poputnica“, zbor. 4. G. Verdi: Sinfonija iz opere „Nabukodonozor“, godba. 5. Nagovor predsednika, potem „Cesarska himna“, godba. 6. Umetelni ognji. 7. J. Rieder: „Slovanski potpourri“, godba. 8. H. Volarič: „Vesela družba“, mešani zbor. 9. Blaschke: „Pustna šala“, godba. 10. * *: „Slovan“, zbor. 11. Novotny: „Srbski motivi“, godba. 12. Umetelni ognji. 13. Strauss: „Od daleč“, godba. 14. Hugolin-Sattner: „Opomin k petju“, mešani zbor. 15. Schöffer: „pošta v šumi“, godba. 16. Strauss: „Veliki vojaški galop“, godba. — V slučaju neugodnega vremena, preloži se veselica na prihodnjo nedeljo.

Telegrami.

Dunaj, 1. septembra. V mestnem svetu izjavil je župan, da so se proti kolero storile najboljše navedbe, vendar pa ni umestno, da bi se osnovala posebna komisija proti kolero, ker je še ni v naši državi.

Pulj, 1. septembra. Vojna ladja „Saida“ je nastopila 19mesečno potovanje v Avstralijo in Vzhodno Azijo s pomorskimi kadeti, izučeni na c. in kr. pomorski akademiji.

Bern, 1. septembra. Mejnarni mirovni shod je sklenil, da se osnuje centralna pisarna iz 5 do 10 oseb s sedežem v Bernu. Potem se je shod zaključil.

Opava, 2. septembra. (Avtentično.) Poročilo raznih listov, da je tukajšnji carinski upravitelj umrl za kolero, je popolnoma neosnovano. Obdukcija je pokazala otrpnenje srca.

Kraljevec, 2. septembra. Podrl se je oder in hiša, ki so jo zidali. Dvanajst oseb zasutih, deset so mrtvih in dva živa izvlekli.

Levov, 2. septembra. Zaradi nevarnosti pred kolero so se vstavili osebni vlaki, ki po noči prihajajo iz Rusije.

Budimpešta, 2. septembra. Vlada je prepovedala dovažanje predmetov pospešujočih razširjenje kolere iz nemških pristanišč Severnega morja, Havra in Antwerpena.

Berolin, 1. septembra. (Uradno.) V vladnih okrajih Stade, Šlezvik in Lüneburg je več oseb zbolelo za kolero. Nekatere so že umrle. V Charlottenburgu je tudi jeden slučaj kolere.

London, 1. septembra. V Islingtonu sta bila dva slučaja kolere, v Liverpoolu je umrl jeden za kolero, ravno tako tudi v Grinby-ju. Oblastvo v Leithu zadržala so parnik „Coblentz“, ki je prišel iz Hamburga, ker so bile na njem osebe bolne za kolero.

Novi Jork, 2. septembra. Na parniku „Moravia“ je na potu v Hamburg 20 otrok in 2 odrasla zbolelo za kolerinom.

Peterburg, 2. septembra. V raznih gubernijah je poslednje dni 2455 oseb zbolelo za kolero, 1316 pa umrlo.

Washington, 2. septembra. Za ladije, ki pripeljejo iz Evrope, se je v vseh pristaniščih Združenih držav določila dvajsetdnevna ali če treba tudi še daljša karantena. Za ladije, ki so že na morju, ta

naredba ne velja. Poslednje so podvržene posebnim odredbam.

Vsebina IX. zvezka:

1. Jurij Šubie. Spisal I. — 2. Diabolus vagabundus. (Peklenšček Potepenček.) Kratkčasnica. Po narodnih pripovedkah spisal Anton Hribar. — 3. Zmota in povrat. Povest. Spisal Iv. Š. — 4. Očetova tajnost. Povest. Spisal Slavoljub Dobravec. — 5. Sonetje. Zložil A. C. Slavin. a) Gorjé. b) Microcosmus. c) Klevetniku. d) Novi sonetje. e) Moja lira. f) Morska vožnja. g) Skržato. h) O alma Roma! i) V Kampeniji. j) Mojim učiteljem. k) Dobrotnikom. — 6. O Sibilah. Studija. Spisal dr. Josip Lésar. — 7. Ilirstvo pa Sloveuci. Knjižno-povestniška črtica. Spisal Andrej Fékonja. — 8. Na jutrovem. Potopisne in narodopisne črtice. Spisal dr. Fr. L. — 9. Slovestvo. — 10. Razne stvari. — Slike: 1. Skupni zajutrek. — Prikazen, katero je videl prerok Ezehiel. — 3. Koper v Istriji. — 4. Japonska cesarica. — 5. Obraz iz japonskega življenja. (V nosilnici.) — 6. Pogled na glavni del Idrije. — 7. Papež Pij IX. v čolnu sv. Petra.

Umrli so:

31. avgusta. Ivana Kosec, delavčeva hči, 2 meseca, Na Stolbi 6. — Marija Banovec, livarjeva hči, 7 mesecev, Cesta v mestni log 5. — Ciril Bartel, jermenarjev sin, 2 meseca, Florjanske ulice 35, vsi trije za katarom v črevih.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje	Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mil.
opazovanja	razlomera v mil.	toplota po Celziju			
7. u. jut.	737.3	14.8	sl. svzh.	jasno	
1. 2. u. pop.	736.1	28.4	sl. jzap.	"	0.00
9. u. zveč.	737.5	18.6	sl. vzh.	"	

Srednja temperatura 20.6°, za 3.6° nad normalom.

Katoliška Tiskarna
priporoča raznovrstne
vizitnice
po nizki ceni.

Enjei.

31. avgusta.

Pri Južnem kolo-dvoru: Scheicher, posestnica, s hčerjo, iz Vitanja. — Mössner, župnik, iz Kempena. — Breher, župnik, iz Grönenbacha. — Peg, uradnikova vdova, iz Celja. — Windschmuer s sestro iz Trsta. — Puhle, stotnik, iz Pulja.

Pribavarskem dvoru: Teodolina, Bertolini, Zadra, Roza in Anton Cavallini iz Padove. — Pegan iz Vipave. — Mihiš iz Kočevja. — Kresse, posestnica, s sinom, iz Šalke Vasi.

Razprodaja
od trdke M. Neuman, Slonove ulice št. 11 prevzete
narejene obleke za gospode in dame
po dokaj znižani ceni. Spoštovanjem
Gričar & Mejač,
Slonove ulice št. 11.

Dunajska borza.

Dne 2. septembra.

Papirna renta 5%, 16% davka	96 gld. 25 kr.
Srebrna renta 5%, 16% davka	95 " 80 "
Zlata renta 4%, davka prosta	114 " 40 "
Papirna renta 5%, davka prosta	100 " 40 "
Akcije avstro-ogerske banke, 600 gld.	998 " — "
Kreditne akcije, 160 gld.	314 " 75 "
London, 10 funtov strl.	119 " 60 "
Napoleonor (20 fr.)	9 " 49 1/2 "
Cesarski cekini	5 " 69 "
Nemških mark 100	58 " 60 "

Dne 1. septembra.

Ogerska zlata renta 4%	111 gld. 60 kr.
Ogerska papirna renta 5%	100 " 35 "
4% državne srečke l. 1854., 250 gld.	140 " — "
5% državne srečke l. 1860., 100 gld.	150 " 1 "
Državne srečke l. 1864., 100 gld.	183 " 75 "
Zastavna pisma avstr. osr. zem. kred. banke 4%	96 " 15 "
Zastavna pisma	100 " 15 "
Kreditne srečke, 100 gld.	188 " 25 "
St. Genois srečke, 40 gld.	62 " 50 "

Ljubljanske srečke, 20 gld.	22 gld. — kr.
Avstr. rudečega križa srečke, 10 gld.	17 " 50 "
Rudolfove srečke, 10 gld.	24 " 50 "
Salmove srečke, 40 gld.	62 " 25 "
Windischgraezove srečke, 20 gld.	58 " — "
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	151 " — "
Akcije Ferdinandove sev. želez. 1000 gl. st. v.	2812 " — "
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	100 " 50 "
Papirni rubelj	1 " 20 "
Laških lir 100	— " — "

MERCUR menjarnična delniška družba na Dunaju, I., Wollzeile št. 10.
Najkulantnejše se kupujejo in prodajajo v kursnem listu navedeni vrednostni papirji, srečke, valute in devize.
Razna naročila izvrše se najtočneje.

Za nalaganje kapitalov priporočamo:
4% bolzansko-meranske prioritete.
4 1/2% gališkega zemljiškega kreditnega društva zastavna pisma.
4% duhovsko-podmokelske (Dux-Bodenbacher) srebrne prioritete.

Žrebanje dne 15. septembra!
50.000 goldinarjev
dobi se z jedno
ogersko hipotečno promeso
à 1%, gld. in 50 kr. kolek.